P9_TA(2021)0452

Det europeiska området för utbildning: ett gemensamt helhetsgrepp

Europaparlamentets resolution av den 11 november 2021 om det europeiska området för utbildning: ett gemensamt helhetsgrepp (2020/2243(INI))

(2022/C 205/02)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av artiklarna 165 och 166 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

— med beaktande av artikel 5.3 i fördraget om Europeiska unionen och protokoll nr 2 om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna,

— med beaktande av artikel 14 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,

— med beaktande av den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter,

— med beaktande av FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling, i synnerhet FN:s mål nr 4 för hållbar utveckling,

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 september 2020 om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025 (COM(2020)0625),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 30 september 2020 *Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027 – Ställa om utbildningen till den digitala tidsåldern* (COM(2020)0624),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 1 juli 2020 *Den europeiska kompetensagendan för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft* (COM(2020)0274),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 22 maj 2018 *Ett starkare Europa byggs upp: ungdoms-, utbildnings- och kulturpolitikens roll* (COM(2018)0268),

— med beaktande av kommissionens meddelande av den 14 november 2017 *Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur* (COM(2017)0673),

— med beaktande av rådets resolution av den 26 februari 2021 om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet inför och bortom ett europeiskt område för utbildning (2021–2030) ([1]),

— med beaktande av rådets slutsatser av den 17 maj 2021 om rättvisa och inkludering inom utbildningen i syfte att främja en framgångsrik utbildning för alla ([2]) och rådets slutsatser om initiativet Europauniversitet – Brobyggande mellan högre utbildning, forskning, innovation och samhället: att bana väg för en ny dimension inom den europeiska högre utbildningen ([3]),

([1]) EUT C 66, 26.2.2021, s. 1.
([2]) EUT C 221, 10.6.2021, s. 3.
([3]) EUT C 221, 10.6.2021, s. 14.

— med beaktande av rådets slutsatser av den 12 maj 2009 om en strategisk ram för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) ([4]),

— med beaktande av rådets rekommendationer av den 22 maj 2018 om att främja gemensamma värden, inkluderande utbildning och en europeisk dimension i undervisningen ([5]), och om nyckelkompetenser för livslångt lärande ([6]), av den 26 november 2018 om att främja automatiskt ömsesidigt erkännande av kvalifikationer inom högre utbildning och gymnasial utbildning samt resultat av studieperioder utomlands ([7]), av den 22 maj 2019 om förskoleverksamhet och barnomsorg av hög kvalitet ([8]), och om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinlärning ([9]) och av den 20 december 2012 om validering av icke-formellt och informellt lärande ([10]),

— med beaktande av Parisförklaringen av den 17 mars 2015 om främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning,

— med beaktande av Eurydice-rapporten av den 24 mars 2021 *Teachers in Europe: careers, development and well-being* samt studierna *Towards a European Education – Critical perspectives on challenges ahead* och *Education and youth in post-COVID-19 Europe – crisis effects and policy recommendations*, offentliggjorda i oktober 2020 respektive maj 2021 av utredningsavdelningen för struktur- och sammanhållningspolitik vid parlamentets generaldirektorat för unionens interna politik,

— med beaktande av studien *Making the European Education Area a reality: state of affairs, challenges and prospects*, offentliggjord i februari 2021 av utredningsavdelningen för struktur- och sammanhållningspolitik vid parlamentets generaldirektorat för unionens interna politik,

— med beaktande av studien *European Identity*, offentliggjord i maj 2018 av utredningsavdelningen för struktur- och sammanhållningspolitik vid parlamentets generaldirektorat för unionens interna politik,

— med beaktande av sin resolution av den 25 mars 2021 om utformning av politiken för digital utbildning ([11]),

— med beaktande av sin resolution av den 11 december 2018 om utbildning i den digitala eran: utmaningar, möjligheter och lärdomar för utformningen av EU:s politik ([12]),

— med beaktande av sin resolution av den 12 juni 2018 om modernisering av utbildningen i EU ([13]),

— med beaktande av yttrandet från Europeiska regionkommittén av den 19 mars 2021 om att förverkliga det europeiska området för utbildning senast 2025 ([14]),

— med beaktande av artikel 57 i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för kultur och utbildning (A9-0291/2021), och av följande skäl:

A. Alla har rätt till utbildning och rätt att ha tillgång till yrkes- och fortutbildning.

([4]) EUT C 119, 28.5.2009, s. 2.
([5]) EUT C 195, 7.6.2018, s. 1.
([6]) EUT C 189, 4.6.2018, s. 1.
([7]) EUT C 444, 10.12.2018, s. 1.
([8]) EUT C 189, 5.6.2019, s. 4.
([9]) EUT C 189, 5.6.2019, s. 15.
([10]) EUT C 398, 22.12.2012, s. 1.
([11]) Antagna texter, P9_TA(2021)0095.
([12]) EUT C 388, 13.11.2020, s. 2.
([13]) EUT C 28, 27.1.2020, s. 8.
([14]) EUT C 175, 7.5.2021, s. 6.

B. Den europeiska integrationsprocessen, EU:s inre marknad och annan EU-politik har – om än på ett fragmenterat sätt – bidragit till en naturlig utveckling av ett europeiskt utbildningsområde, som historiskt sett har underbyggts av traditionerna inom den europeiska humanismen och grundläggande rättigheter och värden.

C. Slutmålet är att inrätta ett europeiskt område för utbildning underifrån med gemensamma europeiska politiska mål som garanterar inkluderande och tillgänglig kvalitetsutbildning, stärker utbytet av god praxis och säkerställer en ändamålsenlig ram för europeisk mobilitet, vilket kräver avlägsnande av befintliga hinder, användning av europeiska verktyg och stöd genom policyutveckling på nationell och europeisk nivå för att rusta utbildningssystemen för klimatkrisen och möjliggöra en lyckad grön och digital omställning.

D. Utbildning måste betraktas brett som ”livslångt lärande”, från förskola till högre utbildning, inklusive såväl yrkesutbildning som icke-formella och informella lärandeformer, och syfta till bibringande av generella färdigheter för att ge alla möjlighet att utveckla sin potential både personligen och yrkesmässigt, delta i samhället fullt ut och hantera övergången till arbetsmarknaden på ett lyckosamt sätt.

E. De utmaningar som EU och dess medlemsstater i dag står inför, såsom bristande konkurrenskraft, klimatförändringar, samhällets digitala omvandling, olika former av extremism och populism, desinformation, underminering av evidensbaserad utbildning och fördjupade klyftor på grund av covid-19-pandemin, kan kräva lämpliga och samordnade europeiska åtgärder.

F. Hela utbildningssektorn påverkats negativt av pandemin, där de befintliga skillnaderna i infrastruktur, expertis och resurstillgång i undervisningen inom och mellan medlemsstaterna och mellan olika utbildningsnivåer och utbildningsformer har accentuerats ytterligare, främst till följd av ökad ojämlikhet, bland annat bristande tillgång till it-infrastruktur för personer från socioekonomiskt missgynnade miljöer, vilket fått negativa återverkningar på tillgången till utbildning.

G. Närundervisning är fortfarande helt avgörande för de studerandes intellektuella och personliga utveckling.

H. Parlamentet har uppmanat medlemsstaterna att prioritera utbildningssatsningar, t.ex. genom att låta minst 10 % av sina nationella budgetar för återhämtning och resiliens användas till sådan politik, och har efterlyst en avsevärt högre budget för Erasmus+-programmet, varvid utbildningssatsningar bör betraktas som en investering i vår gemensamma framtid ([15]) snarare än en utgift, för att skapa ett mer hållbart, digitalt och socialt sammanhållet samhälle. Parlamentet har begärt att utbildningssatsningar ska utgöra en betydande del av kommissionens instrument NextGenerationEU.

I. Kvalitetssatsningar på utbildning har hög avkastning, även om enbart ökade utgifter inte nödvändigtvis ger de önskade resultaten. Den genomsnittliga globala privata avkastningen på utbildning har legat på en hög och stabil nivå under flera decennier ([16]).

J. Det behövs ett större erkännande av det krisdrabbade läraryrket, motiverade och kompetenta lärare och utbildare och mer fortbildning. Skillnaderna är stora mellan medlemsstaterna när det gäller lärarnas grundläggande utbildning och introduktion, arbetsförhållanden, ersättning, värdesättning, karriär och fortsatta yrkesutveckling. Under 2018 reste endast 40,9 % av lärarna i EU utomlands minst en gång för yrkesmässiga ändamål som studerande, lärare eller bådadera ([17]).

K. Framsteg har gjorts med att bygga upp ett europeiskt område för högre utbildning som ett resultat av Bolognaprocessens långsiktiga insatser och med att använda detta som referens och lära sig av erfarenheterna från dess genomförande. Det finns ett behov av att främja Europauniversiteten, eftersom de bidrar till europeisk spetskompetens och till EU:s geopolitiska roll.

([15]) Europaparlamentets resolution av den 25 mars 2021 om utformning av politiken för digital utbildning.

([16]) Psacharopoulos, G., Patrinos, H. A., *Returns to Investment in Education: A Decennial Review of the Global Literature*, World Bank Group, april 2018.

([17]) Eurydice-rapporten av den 24 mars 2021 *Teachers in Europe: careers, development and well-being*.

L. Yrkesutbildning erkänns inte som val och specialiseringsväg på samma villkor som andra utbildningsvägar. Många hinder återstår för studerandes rörlighet, bland annat den långsiktiga rörligheten för lärlingar, trots de framsteg som gjorts inom Köpenhamnsprocessen.

M. Medlemsstaterna har inte helt nått målen och riktmärkena för Utbildning 2020-ramen, särskilt målen om att stärka en rättvis kvalitetsutbildning, minska skolavhoppen och få ner andelen 15-åringar som underpresterar i läsning, matematik och naturvetenskap till under 15 %.

N. Högkvalitativ datainsamling och statistik om utbildning är två av grundförutsättningarna för att bättre förstå utmaningarna och skillnaderna inom EU och för att hjälpa till att ta itu med dessa skillnader.

O. Digital utbildning och adekvata digitala färdigheter bör ses som ett inslag i en framtidsinriktad utbildning och inte som en underavdelning inom eller ett alternativ till befintliga inlärnings- och undervisningsmetoder, samtidigt som betydelsen av närundervisning framhålls. Långt över en tredjedel av européerna (42 %) saknar till och med grundläggande digitala färdigheter, men det finns stora skillnader inom och mellan medlemsstaterna. Kompetensagendan syftar till att säkerställa att 70 % av alla i åldrarna 16–74 år har grundläggande digitala färdigheter senast 2025, vilket innebär en genomsnittlig ökning på 2 procentenheter per år, att jämföra med en ökning på 0,75 procentenheter per år mellan 2015 och 2019.

P. Det europeiska området för utbildning erbjuder en viktig möjlighet till mer internationellt samarbete.

Behovet av ett europeiskt område för utbildning

1. Europaparlamentet framhåller betydelsen av en ekonomiskt överkomlig och inkluderande kvalitetsutbildning som är tillgänglig för alla under hela livet och betonar att initiativet om det europeiska området för utbildning bör ge studerande i EU fler och bättre möjligheter till studier, praktik, forskning och arbete var de än befinner sig, öka rörligheten i utbildningssyfte, underlätta en varaktig och meningsfull dialog med berörda aktörer och utveckla en miljö där färdigheter, kvalifikationer och utbildnings- och examensbevis erkänns och värdesätts i hela Europa.

2. Europaparlamentet understryker att avkastningen på utbildning fortsatt är mycket hög och att det därmed generellt finns ett starkt samband mellan mer utbildning och samhällelig och ekonomisk tillväxt, större jämlikhet och bättre levnadsstandard för alla samt ökade yrkesmöjligheter och personliga möjligheter på det individuella planet. Parlamentet framhåller därför den ovärderliga betydelsen av utbildning och lärande, som alla bör ha tillgång till och som är de absolut viktigaste aspekterna när det handlar om att främja samhällsutveckling och hållbar ekonomisk tillväxt. Parlamentet anser att det europeiska området för utbildning kan och måste spela en helt unik roll för att förbättra tillgången till och kvaliteten på utbildning i hela EU.

3. Europaparlamentet framhåller det europeiska utbildningsområdets roll för att möjliggöra ett större och bättre genomflöde av studerande, lärare och kunskap, främja en känsla av europeisk tillhörighet och medborgaranda, garantera rättigheter och värden och erbjuda rättvisa och lika möjligheter. Parlamentet lyfter fram Europas potential att bli en verklig utbildningsstormakt genom att vi tar till vara rikedomen i vår mångfald och utbyter god praxis för att hantera befintliga och framtida utmaningar.

4. Europaparlamentet anser att utbildning och kultur är nyckeln till att uppnå utveckling och välbefinnande både personligen och socialt, främja ett europeiskt medborgarskap, förbättra den sociala sammanhållningen, driva på jobbskapandet och Europas ekonomiska och sociala välstånd på ett rättvist och hållbart sätt och se till att EU är en globalt sett konkurrens- och motståndskraftig aktör präglad av mer entreprenörskap för att leda den gröna och digitala omställningen.

5. Europaparlamentet vill att de många möjligheter till ”europeiskt mervärde” som utbildningen ger även tas till vara, särskilt genom rörlighet och utbyte av bästa praxis, med en särskilt viktig roll för programmen Erasmus+ och Europeiska solidaritetskåren.

6. Europaparlamentet vill att det europeiska området för utbildning ska ha en tydligare och starkare geopolitisk dimension för att EU ska kunna dra strategisk nytta av sin utbildningsmakt gentemot sina närmaste grannar och partner.

Sammanjämkning av institutionernas och intressenternas tillvägagångssätt

7. Europaparlamentet noterar de många olika visionerna och tillvägagångssätten för det europeiska området för utbildning, som uttrycker en gemensam önskan om att ge ny kraft åt det europeiska projektet. Parlamentet betraktar utbildning som en hörnsten för förverkligandet av det europeiska projektet, där EU:s roll bland annat inriktas på att stödja och samordna medlemsstaterna i utbytet av god praxis, uppmuntra gemensamma standarder och överbrygga befintliga klyftor, medan utbildningsinnehållet och undervisningsmetoderna förblir en nationell behörighet. Parlamentet understryker behovet av mer utbildningssamarbete inom och utanför Europa för att utveckla gemensamma tillvägagångssätt och lösningar vid gemensamma utmaningar.

8. Europaparlamentet uppskattar kommissionens insatser för att främja ett europeiskt område för utbildning men konstaterar samtidigt att det behövs ett mer samlat grepp, som kräver meningsfull samverkan och samordning mellan alla aktörer och en rad olika intressenter, däribland utbildningsvärlden, föräldraföreningar, arbetsmarknadens parter, fackföreningar, ungdomsorganisationer, ungdomsarbetare och civilsamhället. Parlamentet vill se större öppenhet för nya idéer för att det europeiska området för utbildning ska kunna fortsätta att utvecklas och stimulera fler och starkare partnerskap, bland annat mellan den offentliga och den privata sektorn, samt synergier mellan intressenter.

9. Europaparlamentet välkomnar rådets svar på kommissionsförslagen, särskilt dess fokus på betydelsen av möjligheter till yrkesutbildning och livslångt lärande, som alla måste ha råd med och tillgång till, särskilt i EU:s yttersta randområden.

10. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att förverkliga det europeiska området för utbildning till 2025. Parlamentet varnar dock för att kommissionsförslagen fortfarande i huvudsak är ett strategiskt utkast snarare än en konkret politisk färdplan. Parlamentet föreslår därför att det fastställs tydliga medel- och långfristiga prioriteringar med uppnåeliga mål och tidsfrister för de åtgärder som ska vidtas, bland annat tydligt definierade interimsresultat som ska utgöra de olika byggstenarna i ett verkligt europeiskt utbildningsområde utan onödiga dröjsmål, med samtidigt beaktande av medlemsstaternas finanspolitiska kapacitet.

11. Europaparlamentet framhåller det brådskande behovet av att ta fram en gemensam genomförandestrategi och färdplan som inbegriper EU-institutionerna, medlemsstaterna och alla relevanta intressenter, däribland de lokala och regionala myndigheterna och civilsamhället, och som fastställer deras respektive ansvarsområden och möjligheter. Parlamentet insisterar på att det europeiska området för utbildning bör vara tydligt och tillgängligt och spegla alla förvaltningsnivåer.

Från vision till verklighet: gemensamma strategiska prioriteringar och EU-mål

12. Europaparlamentet lyfter fram potentialen i att använda europeiska politiska samordningsverktyg för att nå det europeiska utbildningsområdets gemensamma mål, t.ex. den öppna samordningsmetoden och den europeiska planeringsterminen. Parlamentet påminner om den europeiska planeringsterminens betydelse för ett framgångsrikt genomförande av EU:s politik på utbildningsområdet men inser samtidigt att den ursprungligen kom till som ett samordningsverktyg för den ekonomiska politiken i EU för att försäkra sig om regeringarnas finanspolitiska ansvar.

13. Europaparlamentet uppmanar EU-institutionerna och medlemsstaterna att enas om samma vision och samma prioriteringar, mål och riktmärken för det europeiska området för utbildning men att samtidigt ta fasta på de befintliga olikheterna i Europa.

14. Europaparlamentet understryker betydelsen av att göra akademisk frihet och pedagogisk självständighet till grundprinciper för det europeiska området för utbildning.

15. Europaparlamentet vill att synergier mellan det europeiska området för utbildning, det europeiska forskningsområdet och det europeiska området för högre utbildning utnyttjas, liksom mellan olika EU-program. Parlamentet vill att Erasmus+, Horisont Europa, Kreativa Europa, Europeiska solidaritetskåren, Digitala Europa och programmet för medborgare, jämlikhet, rättigheter och värden ska stärkas ytterligare för att gynna alla lärare, utbildningsanställda, utbildningsleverantörer och ungdomsarbetare samt alla studerande.

16. Europaparlamentet framhåller att inkludering bör vara en central dimension i det europeiska området för utbildning och en grundförutsättning för att få till stånd kvalitetsutbildning för alla. Parlamentet understryker att ingen får lämnas utanför, att varje studerande har en talang och att individuella skillnader bör uppskattas och värdesättas. Parlamentet understryker att framsteg i fråga om gemensamma mål kan åstadkommas endast genom ett större helhetsgrepp.

17. Europaparlamentet framhåller betydelsen av att sätta den studerande i centrum för inlärningsprocessen. Parlamentet understryker att en skräddarsydd ansats måste säkerställas för utsatta grupper, däribland personer med någon form av funktionsnedsättning eller inlärningsvariationer, t.ex. personer inom autismspektrumet eller med hög potential, och att en hela skolan-ansats måste främjas för det europeiska området för utbildning. Parlamentet uppmanar kommissionen att samråda med alla relevanta intressenter, såsom studentföreningar, experter på pedagogiskt stöd, omsorgsgivare för studerande med särskilda behov m.fl., särskilt när det handlar om att utveckla Europauniversiteten och kompetenscentrumen för yrkesutbildning.

18. Europaparlamentet välkomnar varmt målen i EU:s nya strategiska ram för livslångt lärande, som blev föremål för en resolution från rådet den 19 februari 2021 om en strategisk ram för det europeiska utbildningssamarbetet, samt de fem strategiska prioriteringar som fastställs i denna, särskilt de specifika förslagen om att gör livslånga lärlingsmöjligheter och rörlighet till verklighet för alla.

19. Europaparlamentet framhåller att arbetsvillkoren måste förbättras och att lärare och utbildare måste få skälig ersättning för sitt arbete. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att i samarbete med kommissionen investera i lärares och utbildares grundläggande utbildning, särskilt genom en europeisk dimension och gränsöverskridande rörlighet i läroplanerna, och att utveckla kompetensen och motivationen inom läraryrket, förbättra erkännandet av utbildares samhällsvärde och stärka den pedagogiska självständigheten. Parlamentet framhåller betydelsen av att förskole- och annan barnomsorgspersonal professionaliseras för att erkännas och värdesättas efter förtjänst i sitt arbete, som är nödvändigt för barns utbildning.

20. Europaparlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att främja medie- och informationskunnighet, kritiskt tänkande och en kultur av tolerans på alla inlärningsnivåer som en prioriterad åtgärd och som ett väsentligt verktyg för att förse ansvarstagande europeiska medborgares med de färdigheter de behöver för att möta den växande vågen av desinformation och ta sig an 2000-talets utmaningar.

21. Europaparlamentet vill se en gemensam ram för utveckling av digital kompetens. Parlamentet framhåller att det behövs ett gemensamt system för erkännande, validering och certifiering av digitala färdigheter, kvalifikationer och meriter i syfte att minska de digitala kompetensklyftorna i Europa och att alla studerande, särskilt barn, måste ha tillgång till grundläggande digital utrustning.

22. Europaparlamentet framhåller behovet av att säkra digitaliseringen av universiteten i EU och upprepar kravet om en plattform för europeiska nätuniversitet. Parlamentet uppmanar EU att erkänna uppkoppling och digital infrastruktur som en rättighet som följer av den grundläggande rätten till utbildning.

23. Europaparlamentet välkomnar den senaste tidens ändringar av webbplattformen för vuxenutbildning i Europa och uppmanar Europeiska genomförandeorganet för utbildning och kultur att bedöma hur man ytterligare kan synliggöra och utveckla vuxenutbildningssamfundet och stärka dess genomslag.

24. Europaparlamentet stöder användningen av kvantitativa indikatorer och riktmärken, med vederbörligt beaktande av skillnaderna mellan och inom medlemsstaterna, för att möjliggöra fortlöpande jämförelse mellan och uppföljning av medlemsstaternas framsteg i arbetet med gemensamma mål och ge incitament till fler politiska åtgärder. Parlamentet upprepar samtidigt att det även behövs kompletterande kvalitativa indikatorer och riktmärken och varnar för överambitiösa medelfristiga mål.

25. Europaparlamentet framhåller behovet av att förbättra kvaliteten och öka frekvensen på den nödvändiga datainsamlingen och att säkerställa aktiv uppföljning av relevanta indikatorer och riktmärken, såsom målet i den europeiska kompetensagendan att 50 % av den vuxna befolkningen ska delta i utbildning senast 2025. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att nå ambitiösa mål, t.ex. om andelen underpresterande elever och skolavhoppare, genom att sänka det första riktmärket från 15 % till 10 % och det andra från 10 % till 5 %.

26. Europaparlamentet efterlyser tätare samarbete mellan EU och andra organisationer och institutioner, såsom Unesco och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, samt aktivt bruk av och stöd till befintliga och framtida forskningsarbeten och studier på utbildningsområdet för att hjälpa medlemsstaterna att kartlägga ändamålsenliga policyreformer. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att utveckla gemensam och deltagarbaserad utbildningsforskning med ett mandat och en budget som avgränsats väl inom ramen för EU:s befogenheter,.

27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att tillhandahålla den nödvändiga finansieringen för att inrätta, genomföra och utveckla det europeiska området för utbildning och inrätta ett särskilt finansieringsinstrument inom den fleråriga budgetramen för 2028–2034 i syfte att vidareutveckla det europeiska området för utbildning och underlätta ömsesidigt erkännande av kvalifikationer. Parlamentet upprepar sitt krav att minst 10 % av medlen inom faciliteten för återhämtning och resiliens ska anslås till utbildning, inklusive digital utbildning, och uppmanar medlemsstaterna att avsevärt öka de offentliga utbildningsutgifterna till en nivå över EU:s genomsnitt (4,7 % av BNP 2019).

28. Europaparlamentet uppmuntrar kommissionen och medlemsstaterna att införa katastrofbegränsande strategier för utbildningssektorn, i partnerskap och samråd med alla intressenter, och trycker på betydelsen av samordnade europeiska åtgärder i kristider, såsom covid-19-pandemin.

Sektorsspecifika åtgärder och överväganden

29. Europaparlamentet understryker betydelsen av att lära sig främmande språk, i synnerhet engelska. Parlamentet framhåller att medlemsstaterna måste agera för att stödja utvecklingen av språkkompetens på alla nivåer, särskilt inom grundskole- och gymnasieutbildningen, ta till sig Europarådets flerspråkighetsmål och uppnå riktmärket att alla elever ska ha tillräckliga kunskaper i minst två andra officiella språk i EU och dess medlemsstater senast i slutet av grundskolan.

30. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta fram verktyg så att medlemsstaterna kan genomföra rådets rekommendation om en övergripande strategi för språkundervisning och språkinlärning samt att följa upp framstegen. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att samla in jämförbara uppgifter om språkinlärning. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla ekonomiskt stöd till skolor som lär ut europeiska språk, särskilt modersmålen för EU-medborgare som lever i andra EU-länder.

31. Europaparlamentet framhåller behovet av att främja forskning och innovation inom utbildningen. Parlamentet understryker betydelsen av ett europeiskt område för utbildning när det gäller att främja förståelsen av samt studier och forskning om spetsteknik såsom artificiell intelligens (AI) och robotteknik för att öka medvetenheten om tillhörande möjligheter och utmaningar i utbildningssammanhang, bland annat genom särskilda grundutbildningar i alla medlemsstater. Parlamentet är bekymrat över att EU som helhet inte har tillräckligt med specialiserade grundutbildningar inom AI.

32. Europaparlamentet välkomnar initiativet med de europeiska kompetenscentrumen för yrkesutbildning, som erbjuder sektorn en struktur på europeisk nivå. Parlamentet vill att ett europeiskt område för yrkesutbildning inrättas som en integrerad del av det europeiska området för utbildning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att arbeta för att inrätta en europeisk lärlingsstadga. Parlamentet framhåller behovet för vissa medlemsstater att åtgärda den bristande attraktionskraften och prestigen hos systemen för yrkesutbildning och varvad utbildning. Parlamentet betonar att yrkesutbildningssystemen måste bli ännu mer elevinriktade och anpassade till ett arbetsliv i förändring. Parlamentet framhåller på nytt betydelsen av att erkänna yrkesutbildning och uppmanar medlemsstaterna att genomföra rådets rekommendation och den europeiska kompetensagendan korrekt och till fullo. Parlamentet framhåller betydelsen av att skapa flexibla och modulära utbildningsvägar för att ge de studerande möjlighet att kombinera och bygga vidare på olika utbildningsrelaterade erfarenheter och möjligheter.

33. Europaparlamentet framhåller betydelsen av att kommissionen och medlemsstaterna agerar inom den högre utbildningen, t.ex. förstärker Bolognaprocessen och det europeiska utbildningsområdets internationella dimension och främjar det europeiska studentkortet, bland annat genom att ta fasta på synergierna med befintliga EU-program.

34. Europaparlamentet yrkar på att det europeiska området för utbildning måste bli en milstolpe i erkännandet av utbildningsbevis och kvalifikationer i hela EU och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att göra det lättare att utvidga ett automatiskt ömsesidigt erkännande av studieresultat och studieperioder utomlands, även inom yrkesutbildning och genom europeiska mikromeriter.

35. Europaparlamentet poängterar att icke-formell och informell utbildning och volontärarbete har en framträdande roll och att resultaten härifrån måste erkännas. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att främja mjuka färdigheter runt om i EU.

36. Europaparlamentet uppmuntrar medlemsstaterna att genomföra rådets rekommendation från 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande för att främja framsteg inom alla åtta nyckelområden, såsom möjligheter för unga studerande att åtminstone en gång under sin utbildning få prova på praktiskt företagande, och att därigenom förbättra erkännandet av kompetenser som förvärvats genom icke-formellt och informellt lärande för att skapare flexiblare utbildningsvägar för studerande i alla åldrar. Parlamentet vill se en europeisk ram för medborgerliga och sociala kompetenser som värdesätter, främjar och erkänner fördelarna med aktiviteter som mentorskap och tillsyn över ungdomsverksamhet.

37. Europaparlamentet understryker att distansundervisning har blivit en del av verkligheten för många studerande på grund av covid-19-pandemin. Parlamentet betonar att distansundervisning i grund- och gymnasieskolan måste förbli en sista utväg och vara ett komplement till närundervisningen, som är nyckeln till att lära ut värdefull social kompetens. Parlamentet understryker att ett modernt blandat lärande för skolelever huvudsakligen måste äga rum i klassrummet under ledning av läraren, som av pedagogiska skäl kan välja att blanda olika digitala (inklusive nätbaserade) eller icke-digitala verktyg som ett led i inlärningsuppgifterna ([18]).

38. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja utbildning i klimatförändringar och den ekologiska omställningen och att öka medvetenheten om den europeiska gröna given.

39. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att överbrygga könsskillnaderna i utbildningen, bland annat vad gäller utbildning och karriärmöjligheter inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, humaniora och matematik (STEAM), bekämpa könsstereotyper och diskriminering och utrota mobbning, nätmobbning och andra former av trakasserier, diskriminering och våldsamt uppträdande för att förbättra den kulturella, etniska och könsmässiga mångfalden genom skapande och utbyte av god praxis runt om i Europa.

40. Europaparlamentet välkomnar det portugisiska rådsordförandeskapets åtagande att inrätta en webbplattform i syfte att underlätta datautbytet mellan medlemsstaterna när det gäller utmaningarna med den ungdomsarbetslöshet som har uppstått till följd av pandemin.

41. Europaparlamentet framhåller på nytt betydelsen av storskaliga öppna nätkurser (mooc) som ett nödvändigt inslag för att främja kompetensutveckling och omskolning av arbetskraften på ett interaktivt och lättillgängligt sätt. Parlamentet anser att det europeiska området för utbildning bör främja spridningen och utvecklingen av mooc-kurser och låta sådana mål komma till uttryck i det europeiska förhållningssättet till mikromeriter.

42. Europaparlamentet noterar att det för närvarande inte finns någon gemensamt överenskommen definition av begreppet ”mikromeriter”. Parlamentet anser därför att det måste utarbetas enhetliga EU-övergripande standarder för att verksamt främja ett ömsesidigt erkännande i medlemsstaterna och se till att arbetsgivarna kan lita på deras värde.

Förvaltningsram

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att senast i slutet av 2022 inrätta en konkret strategisk ram för det europeiska området för utbildning för 2030, inklusive en övergripande styr-, övervaknings- och utvärderingsmekanism, i linje med FN:s mål nr 4 för hållbar utveckling om att ”säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla” och den första principen i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet välkomnar förslaget om en styrkommitté för det europeiska området för utbildning, som lägger grunden till en strukturerad och systematisk förvaltningsram. Parlamentet lyfter fram konferensen om Europas framtid och dess roll för att diskutera vägen framåt när det gäller europeiska utbildningsutmaningar och policyutveckling.

44. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen och medlemsstaterna att förbinda sig till den typ av deltagande som krävs av medlemsstaterna och andra förvaltningsnivåer, däribland lokala och regionala myndigheter, samt EU-institutionerna, och att ta fram ändamålsenliga arrangemang för flernivåstyre som respekterar subsidiaritetsprincipen och samtidigt syftar till att generera europeiskt mervärde.

45. Europaparlamentet vill ha klarhet i vilken grad av medverkan som förväntas av intressenter, hittills underrepresenterade utbildningssektorer och berörda civilsamhällesaktörer. Parlamentet betonar att förvaltningsramen bör inbegripa alla relevanta intressenter som arbetar inom alla lärandeområden, däribland ungdomsarbetare och ungdomsorganisationer samt föräldraföreningar.

([18]) Se kommissionens förslag till rådets rekommendation om blandat lärande för högkvalitativ och inkluderande grundskole- och gymnasieutbildning av den 5 augusti 2021 (COM(2021)0455).

46. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en plattform för det europeiska området för utbildning i form av en interaktiv offentlig portal som ska hjälpa medlemsstater och intressenter med att utbyta information och med att främja samarbete och utbyte av god praxis. Parlamentet anser att en sådan plattform bör vara tillräckligt finansierad och tillgänglig på alla officiella EU-språk.

47. Europaparlamentet betonar att europeiska folkräkningar samt datainsamling och forskning om territoriella behov och undervisningsmetoder runt om i EU är en nyckelprioritering för medlemsstaterna och deras utbildningssystem.

Starkare europeisk dimension i utbildningen

48. Europaparlamentet understryker att det behövs en europeisk dimension i utbildningen genom ett starkare och distinkt europeiskt perspektiv i läroplanerna och lärarnas utbildningsprogram, vilket bör omfatta alla lärare, utbildare och studerande från både formella och icke-formella organisationer och yrkesutbildningssektorn och även inkludera stöd från Jean Monnet-insatser och lärarakademier. Parlamentet föreslår att dessa akademier ska kallas Comenius lärarakademier. Parlamentet stöder inrättandet av en gemensam ram för utformning och utveckling av lärarkvalifikationer runt om i medlemsstaterna.

49. Europaparlamentet framhåller behovet av att ge de studerande omfattande kunskap i Europas historia och kulturarv, både det materiella och det immateriella, och av att främja ett kritiskt europeiskt minne och en historisk medvetenhet utifrån de grundläggande värden som EU vilar på. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och Europarådet att samarbeta om utbildning i Europas historia och kulturarv i hela EU och framhåller behovet av riktade finansieringsinsatser och initiativ för att stärka forskningen om Europas historia och främjandet av publik historia, med beaktande av historiens komplexitet i vår världsdel.

50. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att skapa en gemensam ram för lärande om EU på alla lämpliga utbildningsnivåer och utbildningsområden. Parlamentet framhåller behovet av att göra de studerande förtrogna med den europeiska integrationsprocessen, EU-institutionerna och EU-politiken samt vilka rättigheter som följer av EU-medborgarskapet och hur man aktivt deltar i EU:s demokratiska processer.

51. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla en övergripande europeisk strategi och en gemensam ram för medborgarutbildning med en europeisk dimension, med bland annat undervisning i europeiska värden – såsom människans värdighet, demokrati, rättsstaten, mänskliga rättigheter och jämlikhet – för att uppmuntra utbyte av god praxis och utveckling av gemensamma pedagogiska läromedel och metoder. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att undersöka tillsättningen av en arbetsgrupp för medborgarutbildning som ska samordna denna uppgift och förbättra tillgången till europeisk medborgarutbildning i syfte att främja en europeisk medborgarkultur och en känsla av europeisk tillhörighet som komplement till lokala, regionala, nationella och globala dimensioner.

o

o o

52. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.